

hogy ugyanígy vendégelték meg őket Kölnben is. (Mering, Zur Geschichte der Stadt Köln, II, 64. és köv. lapok.) *Pór A.*

Tizedkerületek elnevezése a középkorban. Az egyházi tizedet, a középkorban, kerületek szerint szedték, amelyek rendszerint az egyes alesperességek (vice-archidiaconatus) határával estek össze. Az ilyen kerületeket, már árpádkori okleveleink is, latinul *cultellus*-nak nevezik, de azt már nem vették észre, hogy magyarul is ugyanígy, azaz késnek hívják a tizedkerületeket, nem ugyan magában, hanem mindig az egyes alesperesi székhely nevével kapcsolatban. Így nevezi például egy 1448. évi (Magyar Nemz. Múzeum Vég helyi gyűjt.) jegyzék a veszprémi egyházmegyében fekvő: Vértess-kés (*cultellus Wertheskees*), Kérekés (*cultellus Keerkes*), Rigyalcz-kés (*cultellus Rigalchkees*) nevű tizedkerületeket. Miért nevezik ezeket *cultellus*-nak = késnek? Kétségtől azért, mert a természetben beszolgáltatott tizedek összegét kés sel rótták föl a rovásra. Éppen így történt az a királyi adóval, a „dicá“-val is, sőt például Mátyás királynak ismert 1464. évi fölkelési s adózási rendelete, azaz ennek azon példánya, amely Heves megyének (u. o. Vég helyi gyűjt.) küldetett, világosan megmondja, hogy az ország összesen 6 adózási *cultellus*ra = késre volt felosztva s hogy például Heves megye a kassai adókéshez tartozott. A tizedrovó-kerületeket még a XVI. századi tizedlajstromok is késeknek nevezik. *Tagányi K.*

Marhakivitelünk és behozatalunk 1733—37-ben. Magyarországból az 1733. évi április 1-étől 1734. márczius 31-éig kivittek:

Ausztriába	47,933	marhát
Morvaországba	12,632	„
Sziléziába	299	„
Lengyelországba	97	„
Erdélybe	21	„
A neo-aquistica területre	2,031	„
Összesen	63,013	marhát
1734. április 1-étől december végéig:		
Ausztriába	38,411	„
Morvaországba	11,088	„
Sziléziába	1074	„
Lengyelországba	80	„
Erdélybe	4	„
A neo-aquistica területre	2,391	„
Összesen	53,048	marhát
1735-ben:		
Ausztriába	39,081	„
Morvaországba	10,612	„
Sziléziába	1,005	„
Lengyelországba	72	„
Erdélybe	189	„
A neo-aquistica területre	1,829	„
Összesen	52,788	marhát